

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4174/2020
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ..., чији су пуномоћници Злата Ђирић Бељан и Александар Бељан, адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3191/2020 од 11.06.2020. године, у седници одржаној 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3191/2020 од 11.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 6973/19 од 16.01.2020. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права личности исплати 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3191/2020 од 11.06.2020. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом на Вишег суда у Београду П 5786/18 од 06.06.2018. године утврђено је да је Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи учесницима рата са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Лебане, Блаце, Бојник, Житорађа, Дољевац и Прокупље повређена начела једнаких права и обавеза чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца, као учесника рата 1999. године. Тужилац тужбом у овој правној ствари (коју је поднео 04.11.2019. године) тражи накнаду нематеријалне штете због повреде права личности.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да тужбени захтев тужиоца за исплату на име накнаде нематеријалне штете по основу дискриминације није основан, јер је наступила застарелост потраживања у смислу члана 376. Закона о облигационим односима.

Наиме, према закључку Врховног касационог суда од 14.11.2017. године, тужба за утврђење постојања дискриминације не застарева, док потраживање ради накнаде штете (материјалне и нематеријалне) застарева у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, те да рок застарелости захтева за накнаду штете по основу дискриминације почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године.

Одредбом члана 376. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала (став 2.).

Сагласно наведеном, како потраживање ради накнаде штете застарева у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, то је по оцени Врховног касационог суда правилна одлука нижестепених судова којим су одбили тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу накнади нематеријалну штету по основу повреде права личности. Наиме, штету представља радња тужене којом је извршена дискриминација, односно којом је тужилац неоправдано стављен у неповољнији положај у односу на ратне војне резерviste Топличког округа, која је учињена доношењем Закључка Владе РС од 17.01.2008. године и на основу кога је резервистима Топличког округа извршена исплата ратних дневница. Имајући ово у виду произилази да је тужилац тада добио сазнање и о настанку штете и о учиниоцу, због чега и рокови застарелости теку од дана доношења овог Закључка. Како је тужилац тужбу за накнаду нематеријалне штете поднео 04.11.2019. године, то је захтев за накнаду нематеријалне штете поднет по протеклу и субјективног и објективног рока за потраживање овог вида штете, што његово потраживање чини застарелим, а тужбени захтев неоснованим. Стога су правилно нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете по основу дискриминације исплати 100.000,00 динара са припадајућом каматом.

Неосновани су наводи ревизије којима се истиче да се почетак рока за подношење захтева за отклањање последица дискриминације има рачунати од дана када је утврђено да је дискриминација извршена, односно од дана када је пресуда Вишег суда у Београду П 5786/18 од 06.06.2018. године постала правноснажна и извршна. Наиме, нижестепени судови су постојање дискриминације извршене Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године и који је донет пре ступања на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09 - ступио на снагу 07.04.2009. године) правилно ценили на основу члана 376. Закона о облигационим односима. Како у конкретном случају рок застарелости захтева за накнаду нематеријалне штете по основу дискриминације почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године, стога су правилно нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев.

На основу изнетог, применом члана 414 став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић